

1 וכן אם הקרבן שממנו באו נעשה פיגול, האיסור אינו חל עליהם, ואין
 2 חייבין עליהן – על אכילתם כרת משום אכילת פיגול, וכן לא חל
 3 עליהם איסור נותר, אם הותרו לאחר הזמן המותר להקרבתם,
 4 וטמא – וכן אם אכלום בטומאת הגוף, אין חייבים עליהם כרת משום
 5 אכילת קדשים בטומאת, משום שאיסורים אלו חלים רק על קרבן
 6 שדמו נזרק על המזבח כדין, ולאיסורים אלו שיצאו לפני זריקה,
 7 הזריקה לא מועילה. רבי עקיבא חולק ואומר, שהזריקה מועילה
 8 לאיסורים אלו, ולכן מועלין בהן, וחייבין עליהן משום פיגול נותר
 9 וטמא.
 10 הגמרא דנה במחלוקת זו: מאי לאו, בדתרר עיילינהו פליגי – האם
 11 לא נחלקו בשחזור והכניס את האימורים לעזרה לפני הזריקה, ובהא
 12 פליגי – ובדבר זה נחלקו דמר – רבי אליעזר סבר, שאיסורי קדשים
 13 קלים לפני זריקה מיפסלי ביוצא – נפטלים אם יצאו מהעזרה, ולכן
 14 הזריקה לא מועילה להם אפילו אם הוחזרו לפני הזריקה, ומר – רבי
 15 עקיבא סבר, שאיסורי קדשים קלים לפני זריקה לא מיפסלי ביוצא,
 16 ולכן אם הוחזרו לפני הזריקה הרי זה כאילו לא יצאו, ומועילה להם
 17 הזריקה. ונמצא, שנחלקו בדינו של רבינא בר שילא.
 18 דוחה הגמרא: אמר רב פפא, בדתרר עיילינהו – כשחזרו והכניסם
 19 קודם זריקה, כולי עלמא לא פליגי – כולם מודים שהזריקה מועילה
 20 להם, משום שאיסורי קדשים קלים שיצאו קודם זריקה אינם נפטלים,
 21 ולא כרבינא בר שילא. והבא, בדיאיתנהו אבראי פליגי – ובאן
 22 נחלקו כשהאימורים היו בחוץ בשעת הזריקה, ובהא פליגי, דמר –
 23 רבי אליעזר סבר, שאין הזריקה מועלת ליוצא – לא מועילה
 24 לאיסורים שהיו בחוץ, אף אם לא נפטלו ביוצא, ומר – רבי עקיבא
 25 סבר, שהזריקה מועלת ליוצא – מועילה גם לאיסורים שהיו בחוץ,
 26 כל שלא נפטלו ביוצא.
 27 מקשה הגמרא על רב פפא: והא – והרי רב פפא עצמו הוא דאמר
 28 במקום אחר להיפר, לגבי קרבן שתי הלחם שקרב בחג השבועות,
 29 שיחז עמו מביאים שני כבשים לשלמים, ושתי הלחם ניתרים
 30 באכילה בזריקת דמם של שני כבשים אלו, וגם שם נחלקו, אם שתי
 31 הלחם יצאו מהעזרה לפני זריקת הדם של הכבשים, ונעשו הכבשים
 32 פיגול, שרבי אליעזר אומר שהזריקה לא מועילה לשתי הלחם ואין
 33 בהם משום פיגול, ורבי עקיבא אומר שהזריקה מועילה להם, ויש
 34 בהם משום פיגול, ושם ביאר רב פפא שבדיאיתנהו אבראי – כאשר
 35 שתי הלחם היו בחוץ בשעת הזריקה, כולי עלמא לא פליגי
 36 שהזריקה אינה מועילה להם, ורק בדיעילינהו לגוואי פליגי –
 37 כשהכניסום בחוזה קודם הזריקה, בזה נחלקו, ולהיפר ממה שביאר
 38 במחלוקתם כאן.
 39 מתרצת הגמרא: לפי רב פפא יש כאן שתי מחלוקות שונות, והני מילי
 40 – מה שביאר שם שהמחלוקת היא כשהכניסום קודם זריקה, הוא רק
 41 לגבי שתי הלחם, דלאו גופיה דזיבחה – ששתי הלחם אינם מגוף
 42 הזבח שדמו נזרק על המזבח, אלא הם קרבן בפני עצמו, ולכן כולם
 43 מודים שהזריקה לא מועילה להם אם היו בחוץ בזמן הזריקה. אבל
 44 לגבי אימורין של קדשים קלים, דגופיה דזיבחה הוא – שהם חלק
 45 מגוף הקרבן, בזה מבאר רב פפא שבדיאיתנהו אבראי פליגי –
 46 מחלוקתם היא כשהיו בחוץ בשעת הזריקה, ורבי עקיבא סובר שבכל
 47 זאת מועילה להם הזריקה, משום שהם מגוף הזבח.
 48 שנינו במשנה: עופות קודמין כו' למנחות מפני שהן מיני דמים.
 49 מקשה הגמרא: אדרבה, מנחות תהינה קודמות לעופות, שכן
 50 מנחות יענין – באות גם קרבן ציפור בשם שבאות בתי, שהרי
 51 מנחת העומר ושתי הלחם הן מנחות הבאות כקרבן ציבור, ואילו עוף
 52 אינו בא כקרבן ציבור. מתרצת הגמרא: אפילו הכי, מעלת העופות
 53 שהם מיני דמים, עדיפי – עדיפה.
 54 שנינו במשנה: מנחת חוטא כו' קודם למנחת נדבה מפני שהוא בא
 55 על חטא. מקשה הגמרא: אדרבה, מנחת נדבה תהיה קודמת למנחת
 56 חוטא, שכן מנחת נדבה טעונה – צריך ליצוק עליה שמן ולתת עליה
 57 לבונה, ובמנחת חוטא לא. מתרצת הגמרא: אפילו הכי, מנחת חוטא
 58 בהא על חטא, עדיפי – עדיפה, משום דמכפרת על חטא, ומעלה

59 זו חשובה יותר.
 60 הגמרא מביאה ספק בנוגע לדין זה: איבעיא להו, אם יש לפנינו מנחת
 61 סוטה – מנחה שמביא בעלה של אשה סוטה, ומנחת נדבה –
 62 שהתנדב אדם להקריב, איזו מהן קודמת, האם מנחת נדבה קדמה,
 63 שכן טעונה שמן (או) ולבונה, ומנחת סוטה לא, או דלמא – או אולי
 64 מנחת סוטה קדמה, שכן בהא לברר עין – לברר אם האשה חטאה
 65 או לא.
 66 תא שמע, ששנינו במשנה מנחת חוטא קודמת למנחת נדבה מפני
 67 שהוא בא על חטא, ומשמע שרק מנחת חוטא הוא דקדמה – היא
 68 שקודמת למנחת נדבה, משום שמכפרת על חטא, הא – הרי שמנחת
 69 סוטה שאינה מכפרת, לא קודמת למנחת נדבה.
 70 דוחה הגמרא: מי קתני – וכי שנינו שמנחת חוטא קודמת מפני שהיא
 71 מכפרת, והרי מפני שהיא כהא על חטא קתני – שנינו, והא נמי
 72 – מנחת סוטה גם היא כהא על חטא, שבאה לברר אם האשה
 73 חטאה, ויתכן שגם היא קודמת למנחת נדבה.
 74 תא שמע, ששנינו בברייתא לגבי מנחות, 'זו קודמת לזו, שזו כהא
 75 מן החיטין, וזו כהא מן השעורין'. דנה הגמרא, במה עוסקת
 76 הברייתא, מאי לאו – האם לא מדובר על הקדמת מנחת נדבה
 77 הבאה מן החטים למנחת סוטה הבאה מהשעורים.
 78 דוחה הגמרא: יתכן שהברייתא לא עוסקת בכך, אלא בהקדמת מנחת
 79 חוטא הבאה מהחטים, למנחת סוטה הבאה מהשעורים. אבל
 80 למנחת נדבה יתכן שמנחת סוטה קודמת. מפני שבאה לברר עין.
 81 מקשה הגמרא על הדחיה: אם כן, מדוע אמרו שמנחת חוטא קודמת
 82 משום שבאה מהחטים, תיפוק לי – יכולים היו ללמוד שהיא קודמת
 83 משום דהא – מנחת חוטא מכפרת, והא – מנחת סוטה לא מכפרת.
 84 חוזרת הגמרא ומקשה: ואלא מאי – מה רצונך לבאר, שמדובר על
 85 מנחת נדבה ומנחת סוטה, הרי גם לפי זה קשה מדוע צריכים את
 86 הטעם שבאה מהחטים, תיפוק לי משום דזו – מנחת נדבה טעונה
 87 שמן ולבונה, וזו – מנחת סוטה אינה טעונה שמן ולבונה.
 88 מסיקה הגמרא: אלא, חד מתרי טעמי [נקיט] – התנא נקט טעם
 89 אחד מתוך שנים שהיה יכול לנקוט, ובאמת יתכן לבאר כשני
 90 הביאורים. ואם כן לא נפשט מכאן הספק, שהרי אין הכרח
 91 שהברייתא עוסקת במנחת נדבה ומנחת סוטה.
 92 שנינו במשנה: חטאת העוף קודמת כו' לעולת העוף. שואלת
 93 הגמרא: מאי הני מילי – מהיכן נלמד דין זה. משיבה הגמרא: דתנו
 94 רבנן, לגבי מי שחייב להביא שני עופות, אחד לעולה ואחד לחטאת,
 95 נאמר בפסוק (ויקרא ה ט) 'הקריב את אשר לחטאת ראשונה'. שואלת
 96 הברייתא, מה תלמוד לומר – מה מלמדנו כתוב זה. שאין תלמוד
 97 לומר וללמד שהחטאת תקרב ראשונה, שהרי כבר נאמר לאחר
 98 מכן (שם פסוק ט) 'ואת השני יעשה עולה', ודי בזה כדי ללמד שהחטאת
 99 קרבה תחילה. אלא, פסוק זה פנה הקדוש ברוך הוא להיות אב,
 100 כלומר יסוד, המלמד לכל החטאות שבכל מקום, שיקדמו לקרבנות
 101 העולה הנפאות עמהן, בין חטאת העוף קודמת לעולת העוף, ובין
 102 חטאת בהמה קודמת לעולת בהמה לזריקת הדם, ואפילו חטאת
 103 העוף קודמת לעולת בהמה. ומסיימת הגמרא, הלכך – לכן צריכים
 104 כמה דרשות, שהקדמת חטאת העוף לעולת העוף נלמדת מהפסוק
 105 'ואת השני יעשה עולה כמשפט', הקדמת חטאת בהמה לעולת
 106 בהמה לגבי זריקת הדם, נלמדת מדרבי רחמנא – מכך שהקב"ה
 107 ריבה זאת בתורה, כמבואר לעיל (פסוק), והקדמת חטאת העוף לעולת
 108 בהמה נלמדת מזה פנה אב' – מהבנין אב האמור.
 109 הגמרא מקשה מברייתא על הדין שחטאת העוף קודמת לעולת
 110 בהמה: תא שמע, רבי אליעזר אומר שלשה טעמים שביולדת עניה,
 111 שמביאה עוף אחד לעולה ועוף אחד לחטאת, העולה קודמת
 112 לחטאת. ואחר, שבכל מקום שהעשיר מביא חטאת בהמה, ובעני
 113 אמרה התורה שנתחלפה החטאת – שיכול להחליף את החטאת,
 114 ולהביא במקומה שני עופות, אחד לחטאת ואחד לעולה, החטאת
 115 קודמת לעולה, משום שעיקר הקרבן הוא חטאת, והעולה באה רק
 116 להחליף את החטאת. ואילו כהא (ביולדת) עניה, העולה קודמת,

המשך ביאור למס' זבחים ליום שלישי עמ' א

1 משום שביולדת עשירה העולה באה מהבהמה, והחטאת באה
2 מהעוף, והענייה מחליפה את עולת הבהמה בעולת עוף, ומכיון
3 שביולדת עשירה העולה קודמת, שהרי עולת בהמה קודמת לחטאת
4 העוף, לכן גם בענייה העולה קודמת, אף ששתיהן מהעוף. והטעם
5 השני, שבכל מקום שקרבן החטאת **כָּא** על חטא, החטאת קודמת
6 לעולה, ואילו **כָּאן** ביולדת העולה קודמת, משום שהחטאת שלה
7 אינה באה על חטא, אלא באה כדי לטהרה. והטעם השלישי הוא,
8 שבכל מקום שהעשיר מביא רק בהמה אחת לחטאת, ובעניי אמרה
9 תורה **שְׁשָׁנִים כָּאִים תַּחַת חַטָּאת** – שעליו להביא שני עופות במקום
10 החטאת, ומקריב אחד לחטאת ואחד לעולה, החטאת קודמת
11 לעולה, ואילו **כָּאן** ביולדת ענייה, שמביאה רק עוף אחד במקום עולת
12 הבהמה, שהרי גם יולדת עשירה מקריבה עוף אחד לחטאת, העולה

13 קודמת לחטאת. ומבואר, שביולדת עשירה עולת בהמה קודמת
14 לחטאת העוף, ולא כפי ששנינו בברייתא לעיל, שחטאת העוף
15 קודמת לעולת בהמה.
16 מתרצת הגמרא: **אָמַר רַבָּא**, מה שביולדת הקדימה התורה את
17 העולה, ואמרה (ויקרא יב ח) **'אָחַד לְעֹלָה וְאָחַד לְחַטָּאת'**, לְמַקְרָאָהּ
18 הַקְּדִימָה הַכְּתוּב – אין זה אלא כדי שתהיה נקראת במקרא תחילה,
19 ולא כדי להקדים את הקרבתה. וזו גם כוונת רבי אליעזר, שמשום
20 שלשת הטעמים הללו, כתבה התורה ביולדת את העולה תחילה, אף
21 שבכל המקומות כתבה את החטאת תחילה.
22 הגמרא מביאה קושיא נוספת על הברייתא שהובאה לעיל: **תָּא שְׁמַע,**
23 ששנינו בברייתא, **פָּרִים קוֹדְמִין לְאֵילִים, וְאֵילִים קוֹדְמִין לְכִבְשִׁים,**
24 **וְכִבְשִׁים קוֹדְמִים לְשְׁעִירִים.**

59 הגמרא מביאה ספק בנוגע לדין ששינינו במשנה: **איבעיא להו**, אם יש
60 לפנינו **חטאת העוֹף**, ועולת **בהמה**, ו**מעשר בהמה**, וצריכים להקריב
61 את שלשתם, **איזו מהן קודם** להקריבה. אם נאמר ש**תיקדום חטאת**
62 **העוֹף**, שהרי שינינו בברייתא לעיל (ע"א) שהיא קודמת לעולת בהמה,
63 הרי **איכא** – יש לפנינו גם **מעשר בהמה**, דקדוים לה – שהוא קודם
64 לחטאת העוֹף. ליקדוים **מעשר** – ואם נאמר שהמעשר קודם, הרי
65 **איכא** – יש לפנינו **עולת בהמה**, דקדמה ליה – שהיא קודמת
66 למעשר. ואם נאמר ש**תיקדום עולת בהמה**, הרי **איכא** – יש לפנינו
67 **חטאת העוֹף**, דקדמה לה – שהיא קודמת לעולת בהמה.
68 פושטת הגמרא את הספק: **הכא תרנימו** – כאלו בבבל ביארו,
69 שמעלתו של המעשר שהוא **מין זבח**, עדיף – עדיפה על שאר
70 המעלות, והמעשר קודם. ואילו **במערכת אמרי** – בארץ ישראל
71 אמרו, שחטאת העוֹף קודמת, שהרי הטעם להקדים מעשר בהמה
72 לחטאת העוֹף הוא משום שהמעשר הוא מין זבח, והרי גם עולת
73 בהמה היא מין זבח, והיא חשובה גם ממעשר, שהיא קדש קדשים
74 וכולה כליל, ומכל מקום גזרה התורה שחטאת העוֹף קודמת, אף
75 שהעולה היא מין זבח, ואם כן **עיקלה** – נכנסת בה חשיבותה של
76 **עולת בהמה בחטאת העוֹף**, ו**אנפיהה מעשר** – ומגביהה אותה
77 מעל חשיבותו של המעשר, ומבטלת ממנו את המעלה של 'מין זבח'
78 שבו, כשם שגזרה התורה שמעלה זו בטלה מעולת בהמה עצמה.

משנה

79 המשנה ממשיכה בדיני הקדימה של קרבנות: **כל החטאות שבתורה**
80 **קודמות לאשמות** – אם יש להקריב קרבן חטאת וקרבן אשם,
81 החטאת קודמת, **הוין מאשם מצורע** – קרבן אשם שמביא המצורע
82 ביום טהרתו, שהוא קודם לחטאת הבאה עמו, **מפני שהיא** – אשם
83 מצורע **כא על הכבש** – להכשיר את המצורע לאכילת קדשים
84 ולביאת מקדש, ולכן הוא חשוב, שטהרת המצורע תלויה בו.
85 דין נוסף בנוגע לקרבן אשם: **כל האשמות שבתורה כאין** מבהמות
86 **בני שמים** – שתי שנים, ו**כאין בכסף שקלים** – מבהמה ששוה לפחות
87 כסף שקלים, דהיינו שתי סלעים, **הוין מאשם נזיר** – אשם שמביא
88 הנזיר אם נטמא בתוך ימי נזירותו בטומאת מות, ו**חויץ מאשם מצורע**,
89 **שהוין כאין** מבהמות **בני שנתן** – שלא עברה עליהן שנה אחת, ו**כאין**
90 **בכסף שקלים** – אינם צריכים להיות שוים לפחות שתי סלעים,
91 אלא אפילו שוים כל שהוא.

92 עוד מדיני הקדימה של קרבנות: **כשם שקרבנות תדירים** או מקודשים
93 **קודמין לחבריהם בתקרבנות**, כך הם **קודמין להם** גם **באכילתן**,
94 שאם יש לאכול שני קרבנות, אכילת התדיר או המקודש קודמת. אם
95 יש להקריב **שלימים של אמש** – שבאו לעזרה אתמול, ונשחטו היום,
96 ו**שלימים של יום** – שבאו היום, השלמים של **אמש קודמין לשל**
97 **היום**. ואפילו אם יש להקריב **שלימים של אמש**, ו**חטאת ואשם של**
98 **היום**, כן את השלמים שהגיעו אתמול, והואיל הוא תחילה קרבי
99 כל כך, של השלמים שהגיעו אתמול, והואיל הוא תחילה קרבי
100 תחילה, **דברי רבי מאיר**. ו**הקמים אומרים**, בשלמים של אמש
101 וחטאת של היום **החטאת קודמת לשלמים**, **מפני שהיא קדשי**
102 **קדשים**, והשלמים אינם אלא קדשים קלים.

103 המשנה מוסיפה דין כללי בענייני אכילת קרבנות: **ובולין** – בכל
104 הקרבנות האכלים, **בהקנים רשאין לשנות באכילתן** – מותר
105 לכהנים לאכלם בכל צורה שירצו. שיכולים **לאכלן צלויין** ו**שולקין**
106 – מבושלים מאוד עד שנימוחים, ו**מבושלין**, וכן רשאים לתת לתוכן
107 **תבלי חולין** – תבלין של חולין ו**תבלי תרומה** כדי לתת בהם טעם,
108 **דברי רבי שמעון**. **רבי מאיר אומר**, לא יתן לתוכן **תבלי תרומה**,
109 כדי שלא יבא את התרומה לידו **פסול**, שאם יותיר מהבשר אחר
110 הזמן המתיר לאכילתו, יאסר הבשר מדין 'נותר', ונמצא שהוא פוסל
111 וגם את התרומה הבלועה בו.

גמרא

112 שינינו לעיל (ע"ב) שכל התדיר מחבירו קודם את חבירו, וכל המקודש
113

1 מדייקת הגמרא: **מאי לא דהג** – האם לא מדובר בקרבנות מוסף של
2 חג הסוכות, שהכבשים שבו הם עולה, והשעירים שבו הם חטאת,
3 ואף על פי כן הכבשים קודמים לשעירים, וקשה מכאן על מה שינינו
4 בברייתא שהחטאת קודמת לעולה. מתרצת הגמרא: **לא** מדובר
5 בקרבנות החג, אלא בקרבנות עולה שבאו ל**נדר**, ובה **פריים**
6 **קודמין לאילים**, שכן פריים נתרבו בנסכים יותר מאיל, וכן **אילים**
7 קודמים ל**כבשים**, משום שנסכיו של איל מרובים משל כבש, שנסכים
8 של פר הם שלשה עשרונים, ושל איל שני עשרונים, ושל כבש עשרון
9 אחד. ו**כבשים** הבאים לעולה קודמים לשעירים הבאים לעולה, שכן
10 **נדרבו באליה** – שבכבש מקריבים גם את האליה, ובשעיר לא.

11 הגמרא מביאה קושיא נוספת על מה שינינו בברייתא לעיל (ע"א),
12 שהחטאת קודמת לעולה בכל מקום: **תא שמע** קושיא על כך, שינינו
13 בברייתא, **פר בהן משית** – פר חטאת שמביא הכהן הגדול, אם חטא
14 בשוגג בעבירה שעונשה במזיד הוא כרת, **קודם לפר העלם דבר של**
15 **צבור** – פר שמביאים הקהל לחטאת, אם טעו בית דין והתירו עבירה
16 שעונשה במזיד הוא כרת, ועשו רוב ישראל על פי הוראתם. **פר**
17 **העלם דבר של צבור**, **קודם לפר עבודת כוכבים** – פר שמביאים
18 הקהל לעולה, אם טעו בית דין והתירו חטא של עבודה זרה, ועשו
19 רוב ישראל על פי הוראתם. **פר עבודת כוכבים**, **קודם לשעירי**
20 **עבודת כוכבים** – שעיר שמביאים הקהל לחטאת, יחד עם פר עבודת
21 כוכבים. ומקשה הגמרא, הרי שינינו כאן **דאף על גב דפר עבודת**
22 **כוכבים הוא עולה**, ו**שעירי עבודת כוכבים הם חטאת**, מכל מקום
23 הפר קודם, ואם כן מצאנו עולה שקודמת לחטאת.

24 מקשה הגמרא על המקשן: **ואימא מרישא** – עד שאתה מקשה על
25 דין זה מהסיפא, הוכח כמותו מהרישא, שינינו ש**פר העלם דבר של**
26 **צבור** שהוא חטאת, **קודם לפר עבודת כוכבים** שהוא עולה, ומוכח
27 שהחטאת קודמת לעולה. מתרצת הגמרא: **בחד מינא** – באופן
28 המדובר ברישא, שהחטאת והעולה הם מאותו המין, ששיניהם פריים,
29 בזה **מיהא לא קאמרין** – לא אמרנו שהעולה קודמת, ובודאי דבזה
30 **חטאת קדמה** – קודמת לעולה. **כי קאמרין** – ומה שאמרנו להוכיח
31 שהעולה קודמת, זהו רק **בתרי מיני** – בשני מינים שונים, שהעולה
32 היא פר, והחטאת היא שעיר, שבזה **אשכחן עולה דקדמה לחטאת**
33 – מצאנו כאן עולה שקודמת לחטאת, ולא כמו ששינינו בברייתא
34 לעיל (ע"א) שחטאת העוֹף קודמת לעולת בהמה, אף שהם שני מינים,
35 והעוֹף הוא מין קטן מבהמה, ולפי זה גם השעיר שהוא חטאת, היה
36 צריך להיות קודם לפר שהוא עולה, אף שהפר גדול מהשעיר.

37 מתרצת הגמרא על הקושיא הראשונה: **אמרי במערכת** – אמרו
38 בארץ ישראל **משמיה דרביא בר מרי**, הטעם שבפר ושעיר של
39 עבודת כוכבים העולה קודמת לחטאת, משום שהחטאת **עבודת**
40 **כוכבים** נכתבה בתורה **חפר א'** – כשהיא חסרה את האות אל"ף,
41 שהרי 'ושעיר עזים אחד לחטאת' **כתיב** – נאמר (במדבר טו כד), ולמדנו
42 מכאן שהחטאת זו חסרה מכל שאר החטאות שבתורה, שכל החטאות
43 קודמות לעולה, ואילו חטאת זו, העולה קודמת לה. תירוצו נוסף:
44 **רבינא אמר**, בקרבנות של עבודת כוכבים **'במשפט' כתיב בהו** –
45 נאמר בהם **'זמנחתו ונסכו במשפט' (שם)**, ולשון זו מלמדת שסדר
46 עבודתם הוא כמשפט הסדר שבו הם כתובים בפסוק, שהפר כתוב
47 לפני השעיר, ולכן כאן העולה קודמת לחטאת.

48 הגמרא חוזרת לקושיא שהקשו לעיל בתחילת העמוד מהברייתא
49 שהכבשים קודמים לשעירים, ותירצו שלא מדובר בקרבנות של חג
50 הסוכות, אלא בקרבנות עולה שבאו בנדבה. מתרצת על כך הגמרא
51 תירוצו נוסף: **השתא דאיתת להבי** – עתה שבאת לתירוץ זה של
52 רבינא, אפשר לתרץ כך גם על הקושיא לעיל, **שאפילו תימא** –
53 אפילו אם נאמר שמדובר בברייתא על **פריים** ואילים וכבשים,
54 ושעירים דהג הסוכות, נמי – גם אז לא יקשה מדוע הכבשים קודמים,
55 שהרי **'במשפטם' כתיב בהו** – במוסף של סוכות נאמר (במדבר כט ל)
56 **'זמנחתם ונספדם וגו' במשפטם**, ומכאן נלמד שיש לעשות את
57 הקרבנות כסדר שנאמרו בפסוק, שהכבשים שהוזכרו לפני השעירים
58 קודמים להם, אף שהכבשים הם עולה והשעירים חטאת.

המשך ביאור למס' זבחים ליום שלישי עמ' ב

1 מחבירו קודם את חבירו. הגמרא מביאה ספק בנוגע לדינים אלו:
2 **אִיבְעִיא לְהוּ**, אם יש לפנינו שני דברים, האחד תְּדִיר יוֹתֵר, וְהַשְּׁנִי
3 מְקוּדֵשׁ יוֹתֵר, **אִיזָה מְהֵם קוֹדֵם**. האם הַתְּדִיר קוֹדֵם, מְשוּם דְּהוּא
4 תְּדִיר, או דְּלָמָּא הַמְּקוּדֵשׁ קָדִים - קוֹדֵם, מְשוּם דְּקָדִישׁ - שְׁהוּא

מקודש.

5 מביאה הגמרא ראייה לפשוט ספק זה: **תָּא שְׁמַע**, ששנינו במשנה (לעיל
6 פט), שֶׁהַתְּמִידִין קוֹדְמִין לְמוֹסְפִין, מְשוּם שֶׁהַתְּמִידִים תְּדִירִים יוֹתֵר,
7 שֶׁהֲרִי הֵם קָרְבִים בְּכָל יוֹם,
8